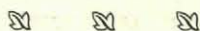

De geologie houdt zich meer bezig met het verleden, dan met de toekomst. Toch mag zij wel aandacht schenken aan de zeer nabije toekomst en nu had ik wel verwacht, dat de droogmaking van de Zuiderzee nu ook alvast haar rechten kreeg. Weliswaar is het plan voor de Zuidelijke polders nog lang niet definitief, maar ik geloof dat omtrent den bodem al gegevens genoeg aanwezig zijn om het project toch al in deze kaart op te nemen. Dan zou dit blad Amsterdam in zijn rechterbovenhoek dit ook al moeten vertoonen. Men moet wel rekening houden met de omstandigheid, dat een herdruk van een kaart als deze nu niet zoo heel spoedig te verwachten is en er wordt druk uitgeoefend, om de indijking van de Zuidelijke Polders te bespoedigen.

Intusschen hoop ik van harte, dat ik ongelijk heb en dat hoe snel die polders ook tot stand mogen komen, de kaart nog eerder is uitverkocht.

En nu zie ik met groot verlangen uit naar het blad Alkmaar. Zulke mooie kaarten, die zoo veel te vertellen hebben, zouden je haast tot een kamergeleerde maken. Doch gelukkig hebben ze in hun voortreffelijkheid en uitvoerigheid meteen een machtige stimulans, om je naar buiten te drijven naar bijzonderheden die je nog niet had opgemerkt, of twijfelplekjes die je zoudt willen helpen verduidelijken.

JAC. P. THIJSSSE.

TER OPWEKKING.

Het is nu alweer meer dan een jaar geleden, dat wij in dit tijdschrift eendrachtelijk constateerden in hoe sterke mate de belangstelling in de levende natuur gedurende de laatste veertig jaar is toegenomen. Een van de verblijdendste teekenen daarvan is wel de gestadige toename van het aantal medewerkers aan „De Levende Natuur” en daarom kwam het ook zoo prachtig uit, dat het tijdschrift en zijn oudste redacteur gelijktijdig het bereiken van een belangrijken mijlpaal in hun leven mochten vieren.

Nu zijn evenwel veertig jaren zulk een lange tijd, dat de oprichting van De Levende Natuur zich al in de nevelen van de historie begint te verliezen en daaruit vloeit weer voort, dat er heden ten dage, vooral onder de jongeren, nogal wat zijn, die zich nauwelijks kunnen voorstellen, dat er al natuurliefhebbers-niet-vaklui bestonden, voordat Heimans en Thijssen met hun werk begonnen. Maar daarin vergissen zij zich dan toch zeer. Ook voor 1900 waren er tal van ijverige floristen, ornithologen en entomologen, al bedroeg het aantal natuurlijk niet een tiende van het tegenwoordige. Toch waren ze al talrijk genoeg, om vereenigingen te kunnen vormen en het is aan een dezer genootschappen, de Nederlandsche Entomologische Vereeniging, die in 1945 haar honderdjarig bestaan hoopt te vieren, dat wij enkele beschouwingen willen wijden.

Het is merkwaardig, hoeveel beoefenaren der Entomologie in een of anderen vorm er zijn, die meenen, dat zij in de Entomologische Vereeniging niet thuis hooren. Misschien zijn daaronder ook wel enkelen, die met het bestaan van zoo'n vereeniging niet

op de hoogte zijn maar dat zijn dan toch uitzonderingen. Het merendeel der entomogen-niet-leden verkeert in den waan, dat in de N.E.V. uitsluitend vaklieden zitten en dat zij, amateurs, zich daartusschen niet op hun gemak zouden voelen. Ook hoorde ik eens een aankomend entomoloog beweren, dat je, als beginnening, aan zoo'n vereeniging toch niets had. Die wilde zeker graag meepraten en wachtte dus liever tot hij ook wat te vertellen zou hebben. Dat is al een heel averechtsche opvatting, want juist in dien eersten tijd als men nog van alles moet leeren o.a. wat techniek aangaat, is het contact met meer ervaren entomologen buitengewoon nuttig en kan veel teleurstelling voorkomen.

Dat contact wordt in de N.E.V. op verschillende manieren onderhouden. In de eerste plaats zijn er de twee algemeene vergaderingen, waarvan de een, meestal in Februari, beurtelings in Amsterdam, Den Haag en Utrecht wordt gehouden. Vooral deze wintervergadering is steeds zeer druk bezocht. Zij is geheel gewijd aan wetenschappelijke mededeelingen, die in een verslag worden verzameld, dat in het Tijdschrift voor Entomologie wordt gepubliceerd en waarvan aan alle leden een overdruk wordt toegezonden. Tevens functioneert deze vergadering als een soort insectenbeurs waar de verschillende verzamelaars hun ervaringen van het afgelopen seizoen en vaak ook vangsten uitwisselen. De andere algemeene vergadering wordt meestal in Juni gehouden ergens in een entomologisch belangrijke streek waar den volgende dag excursies kunnen worden gemaakt. Die excursies zijn in tweeërlei opzicht merkwaardig; in de eerste plaats verspreidt het gezelschap zich in kleine troepjes naar alle windstreken en ten tweede is 's avonds niemand tevreden over zijn vangst. Wat niet wegneemt, dat een half jaar later sterke verhalen loskomen.

Behalve deze groote vergaderingen zijn er ook nog de vergaderingen van de beide afdelingen Zuid-Holland en Noord-Holland-Utrecht. De eerste houdt gedurende den winter vier vergaderingen in Den Haag en één in Leiden, de tweede drie in Amsterdam en één in Utrecht. Ook deze afdelingsvergaderingen, die met kortere mededeelingen gevuld worden, zijn zeer in trek als entomologensociëteit. Zij zijn ook zeer geschikt voor een eerste kennismaking met de vereeniging; de introductiemogelijkheid is onbeperkt en de kring is niet zoo groot als die van de algemeene vergaderingen.

Behalve door de vergaderingen wordt het contact tusschen de leden ook nog onderhouden door de Entomologische Berichten, een tweemaandelijksche uitgave, die bestemd is voor kleinere publicaties en die aan alle leden wordt toegezonden.

Een tweede, zeker niet minder belangrijk voordeel van het lidmaatschap der N.E.V. is gelegen in de beschikking over de zeer rijke en volledige bibliotheek der vereeniging. Deze is thans gehuisvest in het Koloniaal Instituut te Amsterdam waar zij door iederen bezoeker kan worden geraadpleegd. Uitgeleend wordt echter alleen aan de leden voor zoover zij wonen binnen het rijk in Europa. Vooral nu een nieuwe catalogus in druk is, wordt de bruikbaarheid der bibliotheek zeer vergroot voor hen, die niet in de gelegenheid zijn zelf naar Amsterdam te komen.

De voornaamste eigen uitgave der N.E.V. is het Tijdschrift voor Entomologie, dat bestemd is voor grootere oorspronkelijke verhandelingen dan in de Entomologische

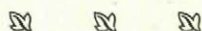
Berichten worden opgenomen en waarop de leden zich apart kunnen abonneeren.

Er zijn dus redenen te over voor diegenen, die wel een of andere tak van Entomologie beoefenen maar zich tot nogtoe verre hielden van de N.E.V., om eens kennis te komen maken met die instelling. Zooals reeds gezegd, de vergaderingen bieden gelegenheid tot introductie voor ieder, die nog niet dadelijk besluiten kan als lid toe te treden.

De contributie bedraagt *f* 10.— per jaar of *f* 100.— voor het leven. Voor het lidmaatschap, maar ook voor introductie, kan men zich opgeven bij den secretaris, den heer J. B. Corporaal, Zoölogisch Museum, Plantage Middenlaan 53, Amsterdam-C.

Wie in zijn kennissenkring leden heeft kan zich natuurlijk ook door hen laten introduceeren. Het is daarvoor juist nu de goede tijd, de afdeelingen hebben nog tal van vergaderingen voor den boeg, de wintervergadering is op komst en het nieuwe verenigingsjaar begint met 1 Januari!

G. BARENDRECHT.

ENKELE MERKWAARDIGE NESTEN VAN BIJEN EN WESPEN.

I. *MEGACHILE CENTUNCULARIS* L. (1936)

Men mag *Megachile centuncularis* L. rekenen onder de meest bekende soorten van het geslacht *Megachile*, welk bijengeslacht bij ons bekend is onder de naam van Bladsnijder of Behangersbij.

Het insect is algemeen verspreid, komt zowel in klei- als zandgebieden voor en het mag zich verheugen in de belangstelling van velen, ook van leken. Menigeen heeft de werkwijze der bijtjes aan z'n rozenstruiken van nabij kunnen nagaan, menigeen heeft de ovale en ronde uitsnijdingen uit de rozenbladeren zien gereed maken.

Het nestje van ons insect is reeds menigmaal in De Lev. Nat. beschreven. Het bestaat uit een serie cellen, aangebracht in de holten van rietpijpjes, tonkinstokken; in gaten in muren en bomen. De ronde uitsnijdingen uit de rozenblaadjes dienen als bodem van de cellen of aan de andere zijde van de cellen als afsluiting. Men beschouwt deze manier van doen, als het nemen van voorzorgsmaatregelen tegen koude en vocht, als het aanbrengen van isolatie-materiaal dus. Tevens dient de cel door het ineenvoegen der bladstukjes ontstaan, om de halfvloeibare voedselmassa (pollen vermengd met honing) door het bijtje voor de larve ingebracht, te bewaren.

Verschillende soorten van *Megachile* hebben hun eigen keuze van het bouw materiaal. Er zijn soorten, die allerlei bladeren gebruiken, andere, die bijv. speciaal berkenbast bezigen. *M. centuncularis* blijkt een soort, die telkens nieuwe bronnen van isolatiemateriaal weet aan te boren. Het is bekend, dat zij zich bijv. reeds enige malen heeft beziggehouden met rode *Pelargonium* blaadjes. (Zie Lev. Nat. jrg. 25 en 29 art. Bouwman.)

Blijkens de volgende vondst weet dit behangersbijtje nog ander materiaal te benutten.

10 Aug. 1936 vond ik te Biezelinghe een nestje vermoedelijk van *M. centuncularis*; te constateren aan de celgrootte. De vuilgele cellen bleken samengesteld uit (verdorde) witte bloemblaadjes (rozenblaadjes?). Het is nest I op de tekening.

Een korte beschrijving moge de wonderlijke samenstelling doen uitkomen.

Ten eerste een ledige ruimte in de diepte van het pijpje, waarin zich een dode oormorm bevond. Daarna 6 cellen, *a*, *b*, *c*, *d*, *e* en *f*, waarvan cel *a* geheel uit groene, cel *b* uit witte, cel *c* gedeelte-